

NASÎRUDDÎN ET-TÛSÎ'NİN BİLGİ ANLAYIŞI

Merve BOYNUEĞRİ

Editör
Sinan ÖGE

© Copyright 2026

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

*Bu Kitap, Prof. Dr. Sinan ÖGE danışmanlığında Merve BOYNUEĞRİ'ye ait "Nasiruddin Et-Tûsî'nin Bilgi Anlayışı" adlı doktora tezinden türetilmiştir.

ISBN	Yayın Koordinatörü
978-625-362-061-5	Yasin DİLMEN
Kitap Adı	Sayfa ve Kapak Tasarımı
Nasiruddin Et-Tûsî'nin Bilgi Anlayışı	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editör	Yayıncı Sertifika No
Prof. Dr. Sinan ÖGE ORCID iD: 0000-0003-0148-0467 Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	47518
Yazar	Baskı ve Cilt
Merve BOYNUEĞRİ ORCID iD: 0000-0001-8003-6617 Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi	Vadi Matbaacılık
	Bisac Code
	REL102000
	DOI
	10.37609/akya.4185

Kütüphane Kimlik Kartı
Boynueğri, Merve.

Nasiruddin Et-Tûsî'nin Bilgi Anlayışı / Merve Boynueğri; ed. Sinan Öge.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2026.
251 s. ; 160x235 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253620615

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

İnsanı bilme istidadı ile yaratıp bütün âlemi onun bilgisine sunan, en büyük ve en değerli hakikat olan vahyini ulaştırmak için en kıymetli elçilerini insana gönderen Allâmu'l-Hakîm Rabbimiz'e; hayatı pahasına ve her türlü zorluk ve eziyeti göğüsleyerek o gerçeği insanlığa ulaştırıp öğreterek karanlıklardan aydınlığa çıkaran Sevgili Peygamberimiz'e (s.a.v.) ve onun davasını sahiplenip koruyan şerefli ashabına (r.a.) en derinden minnettar ve müteşekkirim.

“Bize gerçeği büyük ölçüde getirenler bir yana, onu azıcık olarak ulaştıranlara da şükür borcumuz büyük olmalı. Çünkü onlar kendi düşünce ürünlerine bizleri ortak ettiler ve sundukları mantikî önermelerle gizli gerçeklere ulaşmanın yollarını kolaylaştırdılar. Onlar olmasaydı bu kadar yoğun çalışmamıza rağmen doğru önermelerden hareketle sonucu çıkarıp bilinmeyene ulaşmamız mümkün olmazdı. İşte bu birikim geçmiş yüzyıllardan zamanımıza dek süregelen yoğun ve yorucu çalışmaların sonucudur. Bir kimsenin ömrü ne kadar uzun, çalışması ne kadar ciddi ve yoğun, fikri ne kadar ince olursa olsun, zaman olarak kendini kat kat aşan bu birikimi hayatı boyunca elde etmesi mümkün değildir”¹ sözleriyle Kindî'nin dile getirdiği üzere hakikate ulaşabilmek için az veya çok gayret göstermiş ve onu bize ulaştırmış olan ilim ehlinin her birerine ve bu çalışmayı gerçekleştirebilmemi mümkün kılıp kolaylaştıran önceki araştırma sahiplerine minnet ve teşekkürü borç bilirim.

Bu çalışmanın her aşamasında ilminden ve sabrından istifade ettiğim, araştırmanın tamamını titiz ve özverili bir okumaya tabi tutan, tavsiyeleriyle araştırmanın tamamlanmasında çok büyük emekleri bulunan değerli hocam Prof. Dr. Sinan ÖGE'ye minnettar ve müteşekkirim. Araştırma konusunu tavsiye etmekle kalmayıp elindeki kaynakları da benimle paylaşan ve tashih noktasında değerli tavsiyelerinden istifade ettiğim kıymetli hocam Prof. Dr. Resul ÖZTÜRK'e; eserin tamamını okuma zahmetine katlanan, titiz ve yapıcı eleştirileriyle beni destekleyen değerli hocam Prof. Dr. Tuncay İMAMOĞLU'na, araştırmam süresince gerek metin çözümlemelerinde gerek diğer konularda samimi yardımlarını esirgemeyen kıymetli hocam Doç. Dr.

¹ Kaya, Mahmut, *İslâm Filozoflarından Felsefe Metinleri*, “Kindî-İlk Felsefe Üzerine”, Klasik Yayınları, 7. Baskı, İstanbul 2010, s.9. Ayrıca bk. Kindî, *Kitâbu'l-Kindî ile'l-Mu'tasımbillah fi'l-Felsefeti'l-Ülâ*, Ahmed Fuâd el-Ehvânî (thk.), 1. Baskı, Kâhire 1948, 80.

Mehmet SEVER'e minnettar ve müteşekkirim. Kıymetli okumalarıyla ve olumlu değerlendirmeleriyle beni destekleyen saygıdeğer hocalarım Prof. Dr. Hatice KELPETİN ARPAGUŞ ve Prof. Dr. Ulvi Murat KILAVUZ hocalarım ile teşvik, tavsiye ve yüreklendirmeleriyle beni motive eden sevgili dayım Prof. Dr. Hüseyin İMREK'e ve tüm aileme minnettar ve müteşekkirim.

Bayburt – 2026

Merve BOYNUEĞRİ

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

A.B.D.	: Anabilim Dalı
AÜİFD	: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
Bk.	: Bakınız
b.y.	: Baskı bilgisi yok.
DİA	: Diyanet İslâm Ansiklopedisi
dnş.	: Danışman
ed.	: Editör
haz.	: Hazırlayan
Hz.	: Hazreti
İFAV	: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları
IRCICA	: İslam Tarih, Kültür ve Sanat Araştırma Merkezi
İLAM	: İlmi Araştırmalar Merkezi
İSAM	: İslâm Araştırmaları Merkezi
s.a.v.	: Sallallâhu Aleyhi ve Sellem
S.B.E.	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
thk.	: Tahkik eden
trc.	: Tercüme eden
TÜBA	: Türkiye Bilimler Akademisi
ty.	: Tarih yok
yy.	: Yayın yeri yok

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iii
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ	v
GİRİŞ	1
I. ARAŞTIRMANIN ÇERÇEVESİ	1
A. Konu ve Gaye	1
B. Araştırmanın Sınırları	2
C. Önceki Çalışmalar.....	4
D. Yöntem ve Kaynak Analizi.....	6
II. TÛSÎ'NİN HAYATI, ESERLERİ VE YAŞADIĞI DÖNEME GENEL BAKIŞ ...8	
A. Tûsî'nin Yaşadığı Döneme Genel Bakış.....	21
B. Tûsî'nin Karakteri ve İlmî Yönü.....	35
C. Tûsî'nin Hocaları, Çalışma Arkadaşları ve Öğrencileri.....	41
BÖLÜM 1	
TÛSÎ'DE BİLİNER OLARAK VÛCÛD	55
1.1. Vücûdun Tanımı Ve Bilinmesi	56
1.2. Vücûdun Müsterekliği.....	68
1.3. Vücûd-Mâhiyet Ayrımı Ve Vücûdun Mâhiyete Eklenmesi.....	72
1.4. Zihnî Vücûd Ve Haricî Vücûd.....	81
BÖLÜM 2	
TÛSÎ'DE BİLGİNİN ÖZNESİ: NÂTIK NEFS	89
2.1. Nâtik Nefsin Mücerred Oluşu ve Akletmenin Bedenle İlişkisi	89
2.2. Nefsin Kendi Zâtını Bilmesi	97
2.3. Nefsin Bilgi Edinme Keyfiyeti: Tecrîd ve Makullerin Akleden Cevhere Mukâreneti.....	99
2.4. Nefsin Akledilen Şeyle Birleşmemesi	102
2.5. İdrâk ve Nefsin İdrâki	104

2.5.1. İdrâkin Türleri Veya Mertebeleri	110
2.6. Nefsin İdrâk Kuvveleri	112
2.6.1. Dış İdrâk Yolları	114
2.6.2. İç İdrâk Yolları.....	115
2.6.2.1. Hiss-i Müşterek	118
2.6.2.2. Hayal	120
2.6.2.3. Vehm.....	123
2.6.2.4. Hafıza	126
2.6.2.5. Mütehayyile.....	126
2.6.2.5.1. Gayb Bilgisinin Elde Edilmesinde Mütehayyilenin Rolü.....	127
2.6.3. Akıl	132
2.7. Nefsin Faal Akıl ile İttisali.....	137

BÖLÜM 3

TÛSÎ'DE BİLGİ VE KISIMLARI.....	143
3.1. Bilginin Tanımı	143
3.2. Bilgiyle İlgili Kavramlar.....	155
3.2.1. Fikir	155
3.2.2. İtikad.....	156
3.2.3. Sehv ve Cehl.....	158
3.3. Bilginin Ontolojik Yapısı	159
3.4. Nefsü'l-Emr: Bilginin Doğrulanma Düzlemi	165
3.5. Bilgi ve Bilinen İlişkisi	171
3.5.1. İtikâdın İtikâd Edilene ve İlmin Maluma Tâbî Oluşu.....	171
3.5.2. Bilinenin Değişmesiyle Bilginin Değişmesi	174
3.5.3. Bilginin İllet ile Bağlantısı	176
3.5.4. Bilgi ve Sebeplilik İlişkisi	177
3.5.5. Bilginin Husûl Yolları: Âdet-Tevlîd	179
3.6. Bilginin Taksimi.....	181
3.6.1. Vücûdu Mümkün Bilgi: İnsanın Bilgisi	183
3.6.1.1. Zarûrî Bilgiler.....	185
3.6.1.2. Kesbî Bilgi: Nazar.....	191
3.6.1.2.1. Nazarın Tanımını.....	191

3.6.1.2.2. Nazarın Şartları	193
3.6.1.2.2.1. Nazarda Surî Cüz' Bulunması.....	194
3.6.1.2.2.2. Nazarın Bilinen Şey Hakkında Olmaması.....	195
3.6.1.2.2.3. Matlub Hakkında Cehl-i Mürekkebin Olmaması	196
3.6.1.2.2.4. Matlubun Bir Yönüyle Bilinmesinin Gerekliliği.....	197
3.6.1.2.3. Nazar Neticesinde Bilginin Hâsıl Olması.....	197
3.6.1.2.4. Nazar ile Allah'ın Bilinmesi Meselesi	200
3.6.2. Vücûdu Vâcib Bilgi: Allah'ın Bilgisi	208
3.6.2.1. Allah'ın Bilgisi ve Akletmesi	211
3.6.2.2. Allah'ın Kesreti Akletmesi ve Cüz'ileri Bilmesi.....	218
SONUÇ	231
KAYNAKÇA	235

KAYNAKÇA

- Altıkulaç, Tayyar, “Ebû Şâme el-Makdisî”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1994, X, 233-235.
- Alp, Talha *Mantık İsgâci Tercümesi ve Mantık Terimleri Sözlüğü*, 1. Baskı, Yasin Yayınları, İstanbul 2022.
- Alper, Ömer Mahir, “Küllî”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Ankara 2002, XXVI, 539-540.
- Altaş, Eşref, *Fahreddin er-Râzî'nin İbn Sînâ Yorumu ve Eleştirisi*, İz Yayıncılık, İstanbul 2009.
- _____, “İbn Sînâ Sonrası Felsefî Gelenek: İbn Sînâcılık ve İsrâkîlik”, *İslâm Düşünce Atlası* (III), İbrahim Halil Üçer (ed.), İlmî etüdler Derneği&Konya Büyükşehir Belediyesi, II, 611-699.
- Aktaş, Muhammet Maşuk, *Nasîrüddîn et-Tûsî'de Nefsü'l-emr Problemi: Mutâbakat Teorisi Bağlamında Bir Değerlendirme*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Medeniyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul 2021.
- Avcu, Ali, *Horasan- Maveraünnehir'de İsmaililik*, Marmara Akademi Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2018.
- Aydın, Cengiz&Aydın, Gülseren, “Batlamyus”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, V, 196-199.
- Ayğan, Fadıl, “Klasik Bir Kelâm Probleminin Şerh Geleneğinde İzini Sürmek: Tecrid Şerhlerinde Rü'yetullah Meselesi”, *İslâm İlim ve Düşünce Tarihinde Şerh Geleneği*, edt. Mesut Kaya&Sezai Engin, Endülüs Yayınları, İstanbul 2020.
- Aynî, Ebu Muhammed Mahmud b. Ahmed b. Musa b. Ahmed b. Hüseyin el-Ayntabî el-Hanefî Bedruddîn, *İkdu'l-Cümân fî Târîhi Ehli'z-Zemân (4)*, Muhammed Muhammed Emin (thk.), el-Heyetü'l-Masriyyeti'l-âmme li'l-kitab- Merkezü Tahkiki't-Türâs, Kahire 1987.
- Bağdatlı İsmail Paşa, İsmail b. Muhammed Emin b. Mir Selim el-Bâbânî el-Bağdâdî, *Hediyyetü'l-Ârifîn Esmâü'l-Müellefîn ve Âsâru'l-Musannifîn (2)*, Matbaatu'l-Behiyye, İstanbul 1951; (tekrar basım): Daru İhyai Tûrasi'l-Arabi- Lübnan.
- Bayatı, Khaldoon Abdalhadî Rashid, *Gânim el-Bağdâdî'nin el-Vasit fî Şerhi Tehzîbi'l-Mantık Adlı Eserinin Tenkitli Metin Neşri ve Muhteva Analizi*, (Yüksek Lisans Tezi), Bursa Uludağ Üniversitesi S.B.E. Felsefe ve Din Bilimleri A.B.D. Bursa 2019.
- Buhârî, *Sahihu'l-Buhârî* (IV), el-Mektebetü'l-İslâmiyye, İstanbul t.y.
- Büyükkara, Mehmet Ali, “İsmâilî Dâî ve Fâtımî Da'vet”, *İLAM Araştırma Dergisi*, 3 (1), 9-36.
- Ceyhan, Semih, “Tilimsânî, Afîfüddîn”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 2012, XLI, 163-164.
- Cürcânî, Ali b. Muhammed es-Seyyid eş-Şerif, *Şerhu'l-Mevâkıf*, Ömer Türker (trc.), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 1. Baskı, İstanbul 2015.
- _____, *Mucemu't-Tarifât*, Muhammed Sıddık Menşâvî (thk.), Daru'l-Fazile.
- Cüveynî, Alâuddin Atâ Melik, *Tarih-i Cihan Güşa*, trc. Mürsel Öztürk, Türk Tarih Kurumu, (3 cilt bir arada) I. Baskı, Ankara 2013.
- Daftary, Farhad, *İsmâilîler*, trc. Ahmet Fethi, Alfa Yayınları, 1. Baskı, İstanbul 2017.
- Davidson, Herbert A., *Fârâbî, İbn Sînâ ve İbn Rüşd'de Akıl*, trc. Erkan Kurt, Litera Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Dayı, Özkan, *Moğolların Teşkilat ve İdarî Tarihi*, Altınordu Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2020.
- Demirkol, Murat *Tûsî'nin İbn Sînâ Savunması*, Fecr Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2010.
- _____, *Felsefe Mektupları: Tûsî ile Bazı Çağdaşları Arasında Felsefî Yazışmalar*, Fecr Yayınları, 1. Baskı, Ankara 2015.
- Dinânî, Ğulam Hüseyin İbrâhimî, *İslâm Dünyasında Felsefî Düşüncenin Serüveni*, Tahir Uluç (trc.), Ketebe Yayınları, İstanbul 2019.
- Durmuş, İsmail, “Kazvîni, Hatîb”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Ankara 2022, XXV, 156-157.
- Durusoy, Ali, “Vücûd”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 2013, XLIII, 137-139.

- Emîn, Hasen, *el-İsmâliyyûn ve 'l-Muğûl ve Nasîriddîn et-Tûsî*, Merkezü'l-Ğadîr li'd-Dirâsâti'l-İslâmiyye, 2. Baskı, İnan 1997.
- Emirođlu, İbrahim&Altunya, Hülya *Örnekleleriyle Mantık Sözlüğü*, Litera Yayıncılık, İstanbul 2018.
- Ergin, Hacer, Celâleddin Devvânî'nin Nefsü'l-Emr Anlayışı, *Osmanlı Düşüncesi Kaynakları ve Tartışma Konuları*, ed. Fuat Aydın, Metin Aydın, Muhammed Yetim, Mahya Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Esterâbâdî, Abdulvehhâb b. Ali, *Şerhu'l-Fusûli'n-Nasîriyye*, el-Atebetu'l-Huseyniyyetu'l-Mukaddese, Irak 2012.
- Eşit, Davut&M. Kala, Enes, "Onüçüncü Yüzyıl İslâm Hukuk Felsefesinde Bilginin Mâhiyeti: Âmidî ve Zerkeşî Örneği", *Uluslararası 13. Yüzyılda Felsefe Sempozyumu Bildirileri*, Murat Demirkol ve M. Enes Kala (ed.), Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara 2014.
- Fazlıoğlu, İhsan, "Faal Akıl Ölüncel: XIII. Yüzyıl Felsefe- Bilim Tarihi'nde Hakikî (Invisible) ile Zâhirî (Visible) İlişkinin Yeniden Yorumlanması", *Uluslararası 13. Yüzyılda Felsefe Sempozyumu Bildirileri*, Murat Demirkol- Enes Kala (ed.), Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara 2014.
- _____, "Her Şey Merv'de Başladı: Akli İlimlerin Tahrîri", *İslâm Düşünce Atlası* (III), İbrahim Halil Üçer (ed.), İlimi etüdler Derneği&Konya Büyükşehir Belediyesi, II, 731-839.
- Fehd, Tefîk, "İlm-i Ahkâm-i Nücûm", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXII, 124-126.
- Ferhât, Hânî Nu'mân, *Mesâilü'l-Hilâf beyne'r-Râzî ve't-Tûsî*, el-Ğadîr li't-Tibâ'a ven-Neşr ve't-Tevzî', Beyrut 1997.
- Ebu'l-Fida, el-Melikü'l-Müeyyed İmâduddin İsmail b. Ali b. Mahmud el-Eyyübî, *el-Muhtasar fî Ahbâri'l-Beşer* (4), el-Matbaatu'l-Huseyniyyeti'l-Masriyye, t.y., y.y..
- İbnu'l-Fuvatî, Kemalüddin Ebu'l-Fadl Abdurrezzak b. Ahmed eş-Şeybânî, *Mecmau'l-Âdâb fî Mucemi'l-Elkâb* (6), Muhammed el-Kazım (thk.), Müessetü't-Tibaa ve'n-Neşr, İnan 1416h.
- Gafarov, Anar, "Nasîriddîn Tûsî'nin Hayatı, İlimi Hüviyeti ve Eserleri", *Bilime Adanmış Ömür Nasîriddîn Tûsî*, ed. Aykut Kar ve Anar Gafarov, Gece Kitaplığı, Ankara 2017.
- Gazzâlî, Ebu Hâmid, *el-Munkız mine'd- Dalâl*, Abdullah Abdussemmî' (thk.), Mektebetu Feyyaz, 1. Baskı, Mansûra (Mısır) 2014.
- Genç, Hafzullah, *Tûsî'nin Kelam Anlayışı*, Litera Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul 2021.
- Görgün, Tahsin, "Mâhiyet", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXVII, 336-338.
- Hamevî, Şihâbüddin Ebu Abdullah Yakut b. Abdullah er-Rûmî, *Mu'cemu'l-Üdebâ (İrşâdu'l-Erib ila Marifeti'l-Edîb)* (7), İhsan Abbas (thk.), Dâru'l-Ğarbi'l-İslâmî, Beyrut 1993.
- Hanefî, Şemsüddin Muhammed b. Ali b. Hamaruye b. Tolun ed-Dımaşkı es-Salihî (ö.953h), *İbnânu'l-Ümerâ bi-Ebnâi'l-Vüzerâ*, Mühenna Hamd el-Mühenna (thk.), Dâru'l-Beşâiri'l-İslâmiyye, Beyrut 1998.
- Hartmann, Angelika, "Nâsır-Lidînilâh", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 2006, XXXII, 399-402.
- İbnu'l-Heysem, "Kavlun fî advâi'l-kevâkib", *Mûlahhasu Nusûsin fî'r- Riyâdiyyât ve'l-Basariyyât Mu'zamuha min Telîfi İbni'l- Heysem*, el-Mektebetu'l-Britaniyye: Mahtûtâtun Şarkıyyetun, (miladi 16. asır), (http://www.qdl.qa/ايفيبرغل/archive/81055/vdc_100023644105.0x000002 rakamıyla Qatar National Library'de kayıtlıdır ve bu adresle internet üzerinden ulaşılabilir.)
- Hillî, Cemaluddin el-Hasen b. Yusuf b. Ali b. el-Mutahhar, *Keşfu'l-Murâd fî Şerhi Tecridi'l-İ'tikâd*, Menşûrâtu Müesseseti'l-Âlemî li'l-Matbûât, b.y., Beyrut, t.y.
- Hodgson, Marshall G. S., *İslâm'ın Serüveni* I-III, Berkay Ersöz (trc.), Hasan Onat (ed.), Phoenix Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2020.
- Iqbal, Muzaffar, *The Making of Islamic Science*, Islamic Book Trust, II. Baskı, Kuala Lumpur 2009, xvii-xxiv.
- İbnu'l-İbrî, Ebu'l-Ferec Cemaluddin Yuhanna Mar Grigoriy b. Taciddin Ehrun (veya Harun) el-Malatî, *Tarihu Muhtasari'd-Düvel*, Antuvan Salihânî el-Yesûî (thk.), Daru's-Şark, 3. Baskı, Beyrut 1992.

- İbnü'l-İmâd, Şihâbuddin Ebu'l-Felâh Abdulhayy b. Ahmed b. Muhammed el-Akrî el-Hanbelî ed-Dımaşkî, *Şezerâtü 'z- zeheb min ahhâri men zeheb* (10), Mahmud el-Arnâvûd (thk.), Dâru İbn Kesîr, Dımaşk-Beyrut 1989.
- İhvânü's- Safâ, *Rasâilu İhvânî's-Safâ ve Hullânu 'l-Vefâ* (5), Ârif Tâmir (thk.), Menşûrâtü Uveydât, Beyrut-Paris 1995.
- İsfahânî, Mahmud b. Abdurrahman, *Tesdîdü 'l-kavâid fî şerhi Tecrîdi 'l-akâid*; Seyyid Şerif el-Cür-cânî, *Hâşiyetü 'l-Tecrîd*, Eşref Altaş vd. (thk.), TDV Yayınları, İstanbul 2020.
- İzmirli, İsmail Hakkı, *Mi 'yâru 'l-Ulûm: İsâgûcî Terceme ve Şerhi*, Ahmet Yasin Çomoğlu (haz.), Çizgi Kitabevi, İstanbul 2020.
- Kalan, Ekrem, "XIII- XIV. Yüzyıllarda Kuzey İpek Yolu ve Altın Orda Hanları'nın Ticaret Politikaları", *Avrasya Etüdleri*, 45/2014-1.
- Kar, Aykut & Gafarov, Anar, *Bilime Adanmış Ömür Nasîruddîn Tûsî*, Gece Kitaplığı, Ankara 2017.
- Kara, İsmail, "Unuttuklarını Hatırla! Şerh ve Hâşiyeye Meselesine Dair Birkaç Not", *Divan Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, 15(28), (2010/1), 1-67.
- _____, *Bir Felsefe Dili Kurmak Modern Felsefe ve Bilim Terimlerinin Türkiye'ye Girişi*, Dergâh Yayınları, 4. Baskı, İstanbul 2016.
- _____, *İlim Bilmez Tarih Hatırlamaz Şerh ve Hâşiyeye Meselesine Dair Birkaç Not*, Dergâh Yayınları, 4. Baskı, İstanbul 2016.
- Karabulut, Ali Rıza ve Karabulut, Ahmed Turan, *Mu'cemu 'l-Târîhi 'l-Türâsi 'l-İslâmî fî Mektebâti 'l-Âlem (el-Mahtûtât ve 'l-Matbû 'ât)* (6), Daru'l-Akabe, Kayseri 2001.
- Karagöz, Ahmet, *İsmail Gelenbevi'de Nefsü 'l-Emr*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi SBE, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2020.
- Kaş, Murat, *İslâm Düşüncesinde Zihni Varlık Seyyid Şerif Cür-cânî Örneği*, İFAV Yayınları, İstanbul 2023.
- Kâtip Çelebi, Mustafa b. Abdullah el-Kostantînî el-Osmani Hacı Halife, *Süllemü 'l-Vusûl ila Tabakâti 'l-Fuhûl* (6), Mahmud Abdulkadir el-Arnâvut (thk.), IRCICA, İstanbul 2010.
- _____, *Keşfü 'z-Zunûn an Esâmi 'l-Kütübi ve 'l-Fünun* (6), (1 ve 2.cilt: *Keşfü 'z-Zunûn*; 3 ve 4.cilt: *İzahu 'l-Meknun*; 5 ve 6.cilt: *Hidayetü 'l-Ârifîn*), Mektebetü'l-Müsenna, Bağdat 1941.
- Kaya, Mahmut, *İslâm Filozoflarından Felsefe Metinleri*, "Felsefenin Temel Meseleleri (Fârâbî, Uyûnu 'l-Mesâil)", Klasik Yayınları, 7. Baskı, İstanbul 2010.
- _____, *İslâm Filozoflarından Felsefe Metinleri*, "Kindî-İlk Felsefe Üzerine", Klasik Yayınları, 7. Baskı, İstanbul 2010.
- _____, "Dârülhikme", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1993, VIII, 537-538.
- Kaya, M. Cüneyt, *Bir ve Çok Âmiri Felsefesinde Tanrı ve Âlem*, Klasik Yayınları, İstanbul 2017.
- Kaya, Seyfettin, "Batlamyus'un Astronomi Anlayışına İslâm Dünyasından ve Selçuklulardan Eleştiriler ve Düzeltmeler", *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, yıl:9, Özel Sayı, Güz 2019.
- Keklik, Nihat, *İslâm Dünyasında Tasavvuf ve Felsefe Arasındaki Hesaplaşmalar*, (Doçentlik Tezi), İstanbul 1962.
- İbn Kesîr, Ebu'l-Fidâ İsmail b. Ömer b. Kesîr el-Kuraşî el-Basrî, *el-Bidâye ve 'n-Nihâye* (15), Daru'l-Fikr, 1986.
- Khattaf, Hasan, "Menziletü 'l-hasrî 'l-aklî ve 'l-İstikrâî fî Menâhici 'l-Mütekellimîn", *Artuklu Akademi*, 1 (2), 2014, 138-139.
- Kinnevcî, Ebu't- Tayyib Muhammed Sıddık Han b. Hasen b. Ali b. Lütfillah el-Hüseynî el-Buhârî, *Ebcedü 'l-Ulûm*, Daru İbn Hazm, 2002.
- Kindî, *Kitâbu 'l-Kindî ile 'l-Mu'tasımbillah fî 'l-Felsefeti 'l-Ûlâ*, thk. Ahmed Fuâd el-Ehvânî, Kâhire ty.
- Kîşî, Şemsuddin Muhammed b. Ahmed, *Ravdatu'n-Nâzır fî Şerhi Nefsî 'l-Emr (Risâletu 'l-İsbâti 'l-Aklî 'l-Mücerred ve Şurûhân içinde)*.

- Koloğlu, Orhan Şener, “İbnü'l-Melâhimî”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, EK1, 615-618.
- Konevî, Sadruddîn & et-Tüsî, Nasîruddîn, *el-Mürâselât beyne Sadriddîn el-Konevî ve Nasîruddîn et-Tüsî*, Gudrun Shubert (thk.), el-Ma'hedu'l-Almânî li'l-Ebhâsi's-Şarkıyye, 2. Baskı, Beyrut 2011.
- Kucur, Sadi S., “Selçuklular (Anadolu Selçukluları)”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXXVI, 380-384.
- Kutluer, İlhan, “Ma'kül”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXVII, 459-460.
- Küçüktaşçı, Mustafa S., “Irak”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1999, XIX, 85-87.
- Kümbetoğlu, Belkıs, *Sosyolojide ve Antropolojide Niteliksel Yöntem ve Araştırma*, Bağlam Yayıncılık, 7. Baskı, İstanbul 2021.
- Kütübî, Ebu Abdillâh Salahuddin Muhammed b. Şakir b. Ahmed b. Harun b. Şakir (ö.764h), *Fevâtü'l-Vefeyât* (4), İhsan Abbas (thk.), Daru Sadır, Beyrut 1973.
- Macit, Muhittin, “Teşkîk”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XL, 567-568.
- Mahecüb, Ahmed Şevkî Muhammed, *el-Umûru'l-Âmme beyne'l-İmâm er-Râzî ve Nasîruddîn et-Tüsî*, Dâru'l-Hızâne, Mısır 2015.
- Makdisi, George, *İslâm'ın Klasik Çağında ve Hıristiyan Batı'da Beşeri Bilimler*, trc. Hasan Tuncay Başoğlu, Klasik Yayınları, II. Baskı, İstanbul 2015.
- İbn Manzûr, *Lisânu'l-Arab* (9), Dâru'l-Hadîs, Kahire 2013.
- Mert, Muhit, “Kelamcıların Bilgi Tanımları Üzerine Bir Tahlil Denemesi”, *AÜİFD*, 44(1), 41-67.
- Mukallid, Ali, *el-Ahlâk ve's-Siyâse ve'l-İctima' inde Nasîruddîn et-Tüsî*, Menşûrâtü Dâri'l-İstiklâlî li's-Sekâfeti ve'l-Ulûmî'l-Kânûniyye, 1. Baskı, Beyrut 2001.
- İbnu'l-Müstevfi, el-Mübârek b. Ahmed b. el-Mübârek el-Mevhub el-Lakhamî el-İrbilî, *Tarihu İrbil* (2), Sami b. Seyyid Hamasu's-Sakar (thk.), Vizaretu's-Sekâfeti ve'l-İ'lâm/ Daru'r-Reşid, Irak 1980.
- Nasr, Seyyid Hüseyin, *İslâm Kozmoloji Öğretilerine Giriş*, Nazife Şişman (trc.), İnsan Yayınları, İstanbul 1985.
- Nüveyhid, Adil, *Mucemü'l-Müfessirîn min Sadri'l-İslâm Hatte'l-Asrı'l-Hâdir* (2), Müessesetü Nüveyhidi's-Sekâfiyye, 8. Baskı, Beyrut 1988.
- Neuman, W. Lawrence, *Toplumsal Araştırma Yöntemleri Nicel ve Nitel Yaklaşımlar* (2), Özlem Akkaya (trc.), Siyasal Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2022.
- Öz, Mustafa, “Ta'limiyye”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXXIX, 548-549.
- _____, “Nizâriyye”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXXIII, 200-201.
- Özkan, Halit, “Tecrîd”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XL, 249-250.
- Özaydın, Abdülkerim, “İbnü'l-İbrî”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXI, 92-94.
- Özdemir, Ayşe & Özdemir, Abdülkadir, “Murat Höyük'ten Bir Çeç Damga Mühür”, *Türkiye Bilimler Akademisi Kültür Envanteri Dergisi*, 0(22), 2020, 131-139.
- Özel, Ahmet, “Tüsî, Şerefeddin”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XLI, 441-446.
- Pedersen, Johannes, *İslâm Dünyasında Kitabın Tarihi*, Mustafa Macit Karagözoğlu (trc.), Klasik Yayınları, 3. Baskı, İstanbul 2018.
- Pritchard, Duncan, *Bilgi Felsefesi Nedir?*, Hasan Yücel Başdemir (trc.), Küre Yayınları, İstanbul 2022.
- Râvendî, Ebu'r-Rıza Fazlullah el-Hasenî el-Kâsânî, *Dîvân*, Celâluddîn el-Ürmevî (haz.), Matbaatu'l-Meclis, İran 1955.
- Râzî, Fahrüddîn Muhammed b. Ömer b. el-Hüseyin, *Nihâyetü'l-Ukûl fî Dirâyeti'l-Usûl* (4), Saîd Abdullatif Fûde (thk.), Dâru'z-Zehâin, Beyrut 2015.
- _____, *el-Mulahhas fî'l-Mantuk ve'l-Hikme* I-II, İsmail Hanoğlu (thk.), el-Asleyn li'd-Dirâse ve'n-Neşr, Ürdün 2021.
- _____, *Şerhu'l-İşârât ve't-Tenbihât* I-II, haz. Ali Rıza Necefzade, Encümen-i Âsâr ve Mefâhir-i Ferhengî, Tahran 1383.
- _____, *el-Muhassal Ana Meseleleriyle Kelâm ve Felsefe*, Eşref Altaş (trc.), Klasik Yayınları, İstanbul 2019.

- Reşidüddîn Fazlullah Hemedanî, *Câmiu 'l-tevârih*, trc. (Farsçadan Arapçaya): Muhammed Sadık Neş'et, Muhammed Musa Hindavi ve Fuad Abdulmu'ti es-Sayyad, Vizâretu's-Sekâfeti ve İrşâ-di'l-Kavmî, Birleşik Arap Emirlikleri t.y.
- Rosenthal, Franz, *Bilginin Zaferi*, Lami Güngören (trc.), Ufuk Kitap, 1. Baskı, İstanbul 2004.
- Sâfedi, Salâhuddîn Halil b. Übeyk b. Abdullah, *A 'yânu 'l- Asr ve A 'vânu 'n-Nasr* (5), Ali Ebu Zeyd&Nebil Ebu Aşme vd. (thk.), 1Dâru'l-Fikri'l-Muasır-Beyrut; Dâru'l-Fikr-Dımaşk 1998.
- Sedâd, Ali, *Mizânu 'l- Ukûl: Mantık ve Metodoloji*, İbrahim Çapak&Harun Kuşlu&Metin Aydın (haz.), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, İstanbul 2015.
- Seyyid, Eymen Fuâd, "Fâtımîler", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XII, 228-237.
- Sezgin, Fuat, *İslâm'da Bilim ve Teknik*, Abdurrahman Aliy (trc.), TÜBA, 3. Baskı, Ankara 2015.
- İbn Sînâ, Ebu Ali el-Hüseyn b. Abdillâh b. Ali, *el-İşârât ve 't-Tenbihât: İşaretler ve Tembihler (Çeviri ve Tıpkıbasım)*, Ali Durusoy& Ekrem Demirli (trc.), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2014.
- _____, *Ahvâlu 'n-Nefs: Risâle fi 'n-nefs ve bekaiha ve meâdiha*, Ahmed Fuad el-Ehvânî (thk.), Dâru İhyâi'l-Kütübi'l-Arabiyye, 1952.
- _____, *Kitâbü 'ş-Şifâ: Nefs*, trc. Mehmet Zahit Tiryaki, Türkiye Bilimler Akademisi, Ankara 2021.
- _____, *el-İşârât ve 't-Tenbihât maa Şerhi Nasîriddîn et-Tûsî I-V*, Süleyman Dünyâ (thk.), Dâru'l-Maârif, 3. Baskı, Kahire (t.y.).
- _____, *Ârifler ve Olağanüstü Hadiselerin Sırları*, Ömer Türker (trc.), Hayy Kitap, 3. Baskı, İstanbul 2013.
- Spuler, Bertold, *İran Moğolları*, Cemal Köprülü (trc.), Türk Tarih Kurumu, 3. Baskı (Tıpkıbasım), Ankara 2011.
- Süleyman, Abbas, *Tatavvuru İlmî 'l-Kelâm ile 'l-Felsefe ve Menhecuhumâ inde Nasîriddîn et-Tûsî*, Dâru'l-Ma'rifeti'l-Câmi'iyye, İskenderiye 1994.
- Sümer, Faruk, "Selçuklular (Büyük Selçuklular)", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXXVI, 365-371.
- Şahin Utku, Nihal, Çöl, Gemi ve Tacir Kızıldeniz, Klasik Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2012.
- Şehristânî, *el-Milel ve 'n-Nihal*, Mustafa Öz (trc.), Litera Yayıncılık, İstanbul 2008.
- _____, *Kitâbu 'l-Musâraa Filozoflarla Mücadele*, Aygün Akyol&Aytekin Özel (trc.), Litera Yayıncılık, İstanbul 2010.
- Şentürk, Recep, "el-Melikü'l-Eşref er-Resûlî", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXIX, 67-68.
- Şevkânî, Muhammed b. Ali b. Muhammed b. Abdullâh el-Yemenî, *el-Bedru 't-Tali' bi-Mehâsini ba 'de 'l- Karnî 's-Sabi'* (2), Daru'l-Marife, Beyrut ts.
- Şirinov, Agil, "Tûsî, Nasîrüddin", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 2012, XLI, 437-442.
- _____, *Nasîrüddin Tûsî'de Varlık ve Ulûhiyyet*, İSAM Yayınları, İstanbul 2011.
- Tabatabâî, es-Seyyid Muhammed Hüseyin, *Nihâyetu 'l-Hikme* (2), Abbas Ali ez-Zariî es-Sebzevârî (edt.), Müessesetü'n-Neşri'l-İslâmî, 4. Baskı, Kum 1428h.
- Taftazânî, Saduddîn, *Şurüh ve Havâşi 'l- Akâidi 'n-Nesefiyye li-Ehli 's-Sünne ve 'l-Cemaati 'l-Eşâira ve 'l-Matüridiyye* (5), Ed. Ahmed Ferid el-Mezîdî, Daru'l-kütübi'l-ilmîyye, 2. Baskı, Beyrut 2019.
- Taneri, Aydın, "Hârizmşahlar", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1997, XVI, 228-231.
- Tefâzzülî, Ahmed, "Enûşîrvân", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1995, XI, 225.
- Taşkın, Bilal, *İslâm Düşüncesinde Varlık Tartışmaları Sadeddin et-Teftâzânî Merkezli Bir İnceleme*, İz Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Taşköprizâde, Ahmed b. Mustafa b. Halil, *Miftâhu 's-Saâde ve Misbâhu 's-Siyâde fi Mevdûati 'l-Ulüm*, Daru İbn Hazm, 1. Baskı, Beyrut 2010.
- Tekin, Ayşe Betül, *Tusi'nin Tecridü'l-İtikad'ı ve Şerhlerinde Varlık ve Mâhiyet* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi SBE, İstanbul 2013.
- Tokadî Mustafa Efendi, *Tahbizü 'l- Mathûn: el-Kânûn fi 'l- Tib Tercümesi* (6), haz. Mustafa Koç, Eyüp Tanrıverdi, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2018.
- Tomar, Cengiz, "Resûlîler", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 2008, XXXV, 1-2.

- Topaloğlu, Bekir, “Tecrîdü'l-İ'tikâd”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 2011, XL, 250-251.
- Tûsî, Muhammed b. el-Hasen Nasîruddîn, *Tecrîdü'l-itikâd*, Muhammed Cevad el-Huseynî el-Celâlî (thk.), Merkezü'n-neşr-Mektebü'l-A'lâmi'l-İslâmî, İran- 1407/1986.
- _____, *Tahrîru Usûli'l-Hendese ve'l-Hisâb* (inceleme-tıpkıbasım), İhsan Fazlıoğlu (haz.), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2. Baskı, İstanbul 2012.
- _____, *Telhîsu'l-Muhassal ev Nakdi'l-Muhassal*, Muhsin Bîdarfer (thk.), Mektebetu Bîdâr, Kum 2019.
- _____, “İsbâtü Aklî'l-Mücerred”, *Telhîsu'l-Muhassal el-Marûf bi-Nakdi'l-Muhassal*, Dâru'l-Edvâ', 3. Baskı, Beyrut 1985.
- _____, “*Bekâu'n-Nefs Ba'de Bevâri'l-Beden*”, *Telhîsu'l-Muhassal el-Marûf bi-Nakdi'l-Muhassal* içinde, Dâru'l-Edvâ', 3. Baskı, Beyrut 1985.
- _____, *Risâletü İsbâti'l-Aklî'l-Mücerred* (*Risâletü İsbâti'l-Aklî'l-Mücerred ve Şurûhân* içinde), thk. Tayyibe Ârif Niyâ, The Institute of Ismaili Studies-Londra& Miras Maktûb-Tahrân, 1393(İran takvimi)/2014?.
- _____, “el-İdrâk Yeummu'l-Akle ve Gayrahu”, *Telhîsu'l-Muhassal el-Marûf bi-Nakdi'l-Muhassal*, Dâru'l-Edvâ', 3. Baskı, Beyrut 1985.
- _____, “en-Nüfûsu'l-Ardıyye”, *Telhîsu'l-Muhassal el-Marûf bi-Nakdi'l-Muhassal*, Dâru'l-Edvâ', 3. Baskı, Beyrut 1985.
- _____, *Üç Risâle (Yevellâ-Teberrâ, Matlûbu'l-Mü'minîn, Mebde' ve Me'âd)*, Harun Işık ve Yasin İpek (trc.), İlke Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul 2019.
- _____, *Ecvibetu'l-Mesâilî'n-Nasîriyye*, ed. Abdullah Nûrânî, Pejuhşegâh-ı Ulûm-ı İnsânî ve Mütâlaât-ı Ferhengî, Tahrân 1383/2004.
- _____, *Şerhu Mes'eleli'l-İlm*, thk. Ali el-Âlî el-Bahrânî, Merkezi Ebnâi Sa'saati's- Sekafi, 1. Baskı, Necef 2017.
- _____, *Seçilmişlerin Vasıfları (Evsafu'l-Eşraf)*, trc. Hakkı Uygur, Litera Yayıncılık, İstanbul 2014.
- _____, *Ahlâk-ı Nâsiri*, Anar Gafarov&Zaur Şükürov (trc.), Litera Yayıncılık, İstanbul 2007.
- _____, *İlhaniler Devri İdarî Teşkilâtına Dair Bir Risale ve İmâmet Risalesi*, Şerefeddin Yaltkaya&Numan Aytas (trc.), Büyüyen Ay, İstanbul 2023.
- Türker, Ömer, “İslâm Düşüncesinin Gaye Nedeni Olarak 13. Yüzyıl ve Sonrası”, *Uluslararası 13. Yüzyılda Felsefe Sempozyumu Bildirileri*, Murat Demirkol- Enes Kala (ed.), Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara 2014.
- _____, “Varlık Olmak Bakımından Varlık Üzerine Düşünmenin İmkânı: İslâm Metafizik Geleneklerinden Hareketle Bir Analiz”, *Nazarîyat Dergisi* 2/3, Ekim 2015.
- _____, *Varlık Nedir? İslâm Filozoflarının Varlık Tasavvuru*, Ketebe Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2019.
- _____, “Tarîf”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 2011, XL, 28.
- _____, *İslâm Felsefesine Konusal Giriş*, Bilay Yayınları, 1.Baskı, Ankara 2020.
- _____, “Yenilenme Dönemi Kelâm Geleneği Ana Metinleri ve Şerhleri”, *İslâm Düşünce Atlası* (III), İbrahim Halil Üçer (ed.), İlmî Etüdler Derneği&Konya Büyükşehir Belediyesi, II, 519-609.
- Unat, Yavuz, “Zîc”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XLIV, 397-398.
- Uslu, Recep, “Cüncüşâpur”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, VIII, 117-118.
- Uysal, Enver, “İhvân-ı Safâ”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXII, 1-6.
- Üçer, İbrahim Halil, *İbn Sinâ Felsefesinde Suret Cevher ve Varlık*, Klasik Yayınları, İstanbul 2017.
- Vakily, Abdollah, “Khvaceh Nasir al-Din Tusi's 'Aghaz va Anjam': An Introduction and Abridged Translation”, *Islamic Studies*, Islamic Research Institute, International Islamic University, 40/1 (Bahar 2001), Islamabad.
- Yardımlı, Ali, “Birzâli”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, VI, 216.
- Yavuz, Yusuf Şevki, “Kâtibi, Ali b. Ömer”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXV, 41-42.
- _____, “Ahval”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, II, 190-192.

- Yıldırım, Ömer Ali, *Nefis Benlik ve Bilgi*, Litera Yayıncılık, İstanbul 2018.
- Yıldız, Hakkı Dursun, “Abbâsiler”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, 31-48.
- Yiğit, İsmail, “Memlükler”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, XXIX, 90-97.
- Yunüni, Kutbuddin Ebu'l-Feth Musa b. Muhammed, *Zeylu Mir'âti'z-Zamân* (4), Daru'l-Kita-bi'l-İslâmi, 2. Baskı, Kahire 1992.
- Yurtkuran, Muhammed, *Nasîrüddin Tûsî'de Nefsü'l-Emr*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi SBE, İstanbul 2024.
- Yuvalı, Abdülkadir, “Hülâgû”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XVIII, 473-475.
- _____, “Moğollar'ın Yakın Doğu Politikası ve İsmâîlîler'in Akıbeti Üzerine Bazı Bilgiler”, *ER-DEM*, 5(11), 525-540.
- _____, “İlhanlılar”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, İstanbul 2000, XXII, 102-105.
- Zehebî, Şemsüddin Ebu Abdullah Muhammed b. Ahmed b. Osman b. Kaymaz, *Târîhu'l-İslâm ve Vefeyâtu'l- Meşâhîr ve'l-A'lâm* (15), Beşşar Avvad Maruf (thk.), Daru'l-Ğarbi'l-İslâmi, 2003.
- Zeydan, Corci, *Târîhu'l-Temeddüni'l-İslâmi*, Müessesetü Hindâvi li't-Talim ve's-Sekâfe, b.y., Kahire t.y..
- Zirikli, Hayruddin b. Mahmud b. Muhammed b. Ali b. Faris ed-Dımaşkî, *el-A'lâm*, Dâru'l-İlmi'l-Melâyîn, 15. Baskı, 2002.
- <https://serhatengul.com/mogol-imparatorlugu-tarihi-bayragi-haritasi/>
- <https://yearofthefly.org/8148/turkiye-ipek-yolu-haritasi/ipekyolu-detayli-harita-1-nereye-turkiye-ipek-yolu-haritasi/>